

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 IŽ 048669 24 IŽ
Sarajevo, 25.07.2024.godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću Apelacionog odijeljenja sastavljenom od sudija Dinke Bešlagić Čovrk, kao predsjednika vijeća, Zvezdane Antonović i Hilma Vučinića, kao članova vijeća, odlučujući o žalbi političke stranke Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine-HDZ BiH sa sjedištem u Mostaru, ulica Kneza Domagoja b.b, koju zastupa predsjednik stranke Dr. Dragan Čović, izjavljenoj protiv Odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 05-1-07-5-766/24 od 18.07.2024. godine, o utvrđivanju odgovornosti za vođenje preuranjene izborne kampanje, u nejavnoj sjednici, održanoj dana 25.07.2024. godine, donio je

R J E Š E N J E**Žalba se odbija.****O b r a z l o Ź e n j e**

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj i datum navedeni u uvodu, i to stavom 1. utvrđeno je da je politička stranka HDZ BiH-Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine odgovorna što je izvršila javno oglašavanje kampanje na reklamnom plakatu u Općini Busovača u periodu preuranjene izborne kampanje, čime je prekršila pravila ponašanja u izbornom periodu iz člana 7.1 Izbornog zakona BiH, pa joj je na osnovu člana 6.7 stav 2. tačka 1) Izbornog zakona BiH i primjenom člana 19.9 stav 1. tačka 3) Izbornog zakona BiH izrečena novčana kazna u iznosu od 3.500,00 KM (tri hiljade i pet stotina konvertibilnih maraka). Stavom 2. je određeno da će se novčana kazna uplatiti u roku od 8 dana na račun Ministarstva finansija i trezora BiH. Stavom 3. je naloženo navedenoj političkoj stranci da postupi po Pozivu za uklanjanje reklamnog znaka JP Ceste Federacije BiH broj: 01-2.3-5973-1/24-MP i ukloni sporni reklamni plakat sa logom političke stranke HDZ Bosne i Hercegovine u Općini Busovača, a za koji je Centralna izborna komisija izrekla novčanu kaznu, te da se politička stranka HDZ BiH suzdrži od javnog oglašavanja i vođenja izborne kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje, kao i da obavijesti sve pristalice i kandidate ove političke stranke za predstojeće Lokalne izbore 2024. godine da su dužni da se suzdrže od javnog oglašavanja i vođenja izborne kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje.

Protiv navedene odluke Centralne izborne komisije (u daljem tekstu CIK BiH) žalbu je blagovreneo izjavila politička stranka HDZ BiH-Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine zbog nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja, te pogrešne primjene materijalnog prava. Navodi, da je CIK BiH bila dužna odbaciti prijavu budući da prijava, odnosno prigovor nije podnesen u propisanoj formi i proceduri koju propisuje Uputstvo o procedurama za rješavanje po prigovorima. Ističe da je CIK BiH bila dužna pozvati podnositelja prigovora da ukloni nedostatak, te ukoliko isti to ne učini da prijavu odbaci, što nije učinila, već je isti razmatran i prihvaćen, čime su grubo povrijeđene odredbe Izbornog zakona i Uputstva. Nadalje, navodi da žalitelj predmetnim reklamnim oglasom odnosno plakatom, nije vršio nikakvo javno oglašavanje kampanje prije službenog početka izborne kampanje, već je predmetni plakat sačinjen u svrhu obilježavanja vjerskog događaja proslave blagdana Svetog Ante, koja se tradicionalno obilježava svake godine u Busovači, te nema nikakvu političku konotaciju. U nastavku, navodi načela stranke HDZ BiH propisana u Statutu, te ističe da je ovakav vid isticanja stranačkog loga, isključivo u kontekstu citiranih kršćanskih načela stranke, tradicije Općine Busovača. a ne u svrhu izborne kampanje. HDZ BiH nije organizator spomenutog skupa, plakat je imao samo svrhu pozdrava hodočasniciima koju je uputila općinska organizacija HDZ-a BiH, kao što je to činila i prethodnih godina u kojima nema ili ima predizbornih aktivnosti. Takođe, navodi da je irelevantno pozivanje CIK BiH na odobrenja J.P. Autoceste jer se nijednom odredbom Izbornog zakona BiH ne uređuju postupci izdavanja odobrenja ovog tipa, niti postupci davanja bilo kakvih ovlaštenja za oglašavanje ovog i sličnog tipa. Od Suda traži da uvaži žalbu, ukine pobijanu odluku, ili da uvaži žalbu i odbije u cjelosti prigovor Hrvatske republikanske stranke.

U odgovoru na žalbu Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je predložila da se žalba odbije kao neosnovana.

Žalba nije osnovana.

Iz stanja spisa proizlazi da je CIK BiH dana 13.06.2024. godine zaprimila prijavu sa dokazima podnesenu od strane političke stranke Hrvatska republikanska stranka koja se odnosi na kršenje odredbi Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02. 4/04. 20/04, 25/05. 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08. 37/08. 32/10, 18/13. 7/14. 31/16, 41/20. 38/22. 51/22, 67/22 i 24/24). U prijavi je navedeno da je prekršena odredba člana 7.1 Izbornog zakona BiH od strane političke stranke HDZ Bosne i Hercegovine, koja je postavila plaćeni reklamni plakat sa logom stranke u Općini Busovača, 13.06.2024. godine, na koji način je promovisana lokalna organizacija spomenute stranke za predstojeće Lokalne izbore 2024. godine prije zvaničnog početka izborne kampanje. Navedenu prijavu je CIK BiH smatrala, prema odredbi člana 6.2 Izbornog zakona BiH, inicijativom za vođenje postupka po službenoj dužnosi I isti dostavila političkoj stranci HDZ Bosne i Hercegovine na izjašnjenje.

Žalitelj je blagovremeno dostavio izjašnjenja navodeći da kako prigovor

Hrvatske republikanske stranke nije podnesen na utvrđenom i propisanom obrascu, da ga je trebalo odbaciti kao neuredan. Nadalje, je istaknuto da na spornoj fotografiji ne postoji niti datum iz kojeg bi se utvrdile činjenice vezane za okolnosti koje se odnose na pojmove Izbornog zakona BiH „izborna kampanja“ i „preuranjena kampanja“, odnosno da sadržaj spornog plakata prikazanog na fotografiji, ne ukazuje da je istim na bilo koji način politički subjekt izvršio radnje upoznavanja birača i javnosti sa svojim programima i kandidatima za predstojeće izbore, te da isti ukazuje na aktivnosti političkog subjekta vezanog za obilježavanje Sv. Ante koji je zaštitnik župe Busovača, koji se slavi svake godine i nije vezan za bilo kakve aktivnosti u vezi Lokalnih izbora 2024. godine. Istaknuto je i da se radilo o redovnim aktivnostima stranke, kojima se ni na koji način ne poziva na okupljanje u svrhu kampanje, niti se ističe program, niti kandidati za predstojeće Lokalne izbore 2024. godine, a da je predmetna površina na kojoj je postavljen sporni plakat u njihovom vlasništvu. te logotip stranke označava vlasništvo panaoa, kao i da promidžbena poruka koja se pokušava osporiti nema veze sa promidžbenom izbornom kampanjom. U dopuni izvještaja je naglašeno da predmetna usluga nije nikome plaćena, da su istu izvršili članovi stranke (mladež HDZ BiH) vlastitim radom i materijalima (papir, boje, ljepilo) koji su prikupljeni u 2023. godini u svrhu manifestacije u Busovači.

CIK BiH je radi utvrđivanja činjenice ko je vlasnik reklamnog panaoa dobila od Općine Busovača izjašnjenje, da općina nije vlasnik, te da se vlasnik reklamnog panaoa koji je locran u zaštitnom pojasu Magistralne ceste M-5a. Kaonik-Blažuj, morao obratiti nadležnom JP „Ceste Federacije BiH radi dobivanja saglasnosti što isti nije učinio, kao i da mu je kao nelegalnom korisniku poslan Poziv za uklanjanje reklamnog znaka postavljenog uz magistralnu cestu M 5. u kojem je ostavljen rok od 3 dana za uklanjanje istog.

Nije osnovana tvrdnja žalitelja da se predmetna prijava ne može ocijeniti kao inicijativa za pokretanje i vođenje postupka po službenoj dužnosti, s obzirom da je odredbom člana 6.2 stav 2. Izbornog zakona propisano da birač i politički subjekt čije pravo je povrijeđeno, može u roku od 72 sata od učinjene povrede uložiti izbornoj komisiji prigovor, pa je CIK BiH iz svoje nadležnosti pokrenuo postupak po službenoj dužnosti protiv političkog subjekta u skladu sa citiranom odredbom Izbornog zakona kada je podnesak/informaciju ocijenila kao inicijativu za pokretanje postupka.

Nakon uvida u cjelokupan spis i dokaze koji su pribavljeni u toku postupka, po shvatanju apelacionog vijeća, pravilan je zaključak CIK BiH da je politička stranka HDZ-Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine odgovorna za kršenje odredbe člana 7.1 Izbornog zakona BiH, iz razloga što je utvrđeno na osnovu fotografije spornog reklamnog plakata da pored teksta „*Hodočasnici DOBRO NAM DOŠLI.. „Sveti Anto moli za nas!*,” jasno istaknut i logo političke stranke HDZ Bosne i Hercegovine. Kako je navedeni sporni reklamni plakat dostupan javnosti i biračima, to proizlazi da je navedena politička stranka vršila javno oglašavanje kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje.

„Preuranjena kampanja“, u smislu odredbe člana 1.1a tačka 8. Izbornog

zakona Bosne i Hercegovine, je svaki oblik radnji iz kampanje koje preduzimaju politički subjekti u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje.

Odredbom člana 7.1 Izbornog zakona BiH je propisano da u periodu preuranjene izborne kampanje zabranjeno je vođenje izborne kctmpanje u elektronskim, onlajn i štampanim medijima i putem društvenih mreža ili bilo koji oblik javnog oglašavanja kampanje. Ova zabrana ne odnosi se na organiziranje zakonitih zvaničnih skupova organa i događaja političkih subjekata u svrhe koje nisu kampanja.

Nadalje, odredbom člana 9. stav 1. Pravilnika o medijskom predstavljanju i javnom oglašavanju političkih subjekata u izbornom periodu („Službeni glasnik BiH", broj 31/24) propisano je da u periodu preuranjene kampanje političkim subjektima je zabranjen svaki oblik radnje iz kampanje koje preduzimaju politički subjekti u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje. Stavom 2. istog člana propisano je da se zabrana iz stava 1. ovog člana, odnosi na upoznavanje birača i javnosti sa programom i kandidatima političkih subjekata za predstojeće izbore.

Neosnovani su i irelevantni navodi podnositelja žalbe .. *da HDZ BiH nije organizator spomenutog skupa, da je plakat imao .samo .svrhu pozdrava hodočasnica koju je uputila općinska organizacija HDZ-a BiH, kao što je to činila i prethodnih godina u kojima nema ili ima predizbornih aktivnosti "* iz razloga Što je predmetni plakat na kojem je jasno istaknut logo političke stranke HDZ BiH postavljen u periodu prije službenog početka izborne kampanje, dakle u periodu kada je zakonom zabranjeno javno oglašavanje i promovisanje, te je ova politička stranka kao stranka, koja je ovjerena za učešće na Lokalnim izborima 2024. godine, bila dužna poznavati sve zakonske i podzakonske odredbe i istih se pridržavati.

Odluka o visini novčane kazne je pravilna i zakonita i CIK BiH se kratala u zakonom propisanom rasponu novčane kazne za navedeni prekršaj (propisana od 3.000,00 do 30.000,00 KM) smatrajući da će se istom postići svrha kažnjavanja.

Pravilno je CIK BiH žalitelju u skladu sa članom 6.5 Izbornog zakona BiH u cilju daljeg spriječavanja kršenja odredbe Izbornog zakona BiH kojim se zabranjuje vođenje izborne kampanje i javnog oglašavanja u periodu preuranjene kampanje. izrekla i privremenu mjeru naloživši žalitelju da postupi po Pozivu za uklanjanje reklamnog znaka JP Ceste Federacije BiH broj: 01-2.3-5973-1/24-MP i ukloni sporni reklamni plakat sa logom političke stranke HDZ Bosne i Hercegovine u Općini Busovača, a za koji je Centralna izborna komisija izrekla novčanu kaznu, te da se politička stranka HDZ BiH suzdrži od javnog oglašavanja i vođenja izborne kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje, kao i da obavijesti sve pristalice i kandidate ove političke stranke za predstojeće Lokalne izbore 2024. godine da su dužni da se suzdrže od javnog oglašavanja i vođenja izborne kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje.

Iz svih izloženih razloga ovo vijeće je osporenu odluku, ocijenilo u potpunosti pravilnom i zakonitom, slijedom čega je žalbu, primjenom odredbe člana 81. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 19/02 do 74/10) valjalo odbiti.

Predsjednik vijeća
Sudija
Dinka Bešlagić Čovrk